

Bývalý soudce Spolkového ústavního soudu Papier: Základní práva musí platit i v době výjimečného stavu, píše Epoch Times

- CZ24 News | 12. prosince 2023

NĚMECKO: Bývalý předseda Spolkového ústavního soudu Hans-Jürgen Papier zaujal tvrdý postoj k německé judikatuře. V éře covidu podle něj dokonce ani nejvyšší německý soud nesplňoval vždy „požadavky právního státu“.

Prof. Hans-Jürgen Papier (CSU), bývalý předseda Spolkového ústavního soudu (BVerfG), kritizoval německou jurisdikci za její chování během covidové krize.

„Legislativa a správa, ale v menší míře i soudnictví, zejména Spolkový ústavní soud, ne vždy dostatečně dodržovaly a prosazovaly požadavky právního státu v souvislosti s bojem proti pandemii,“ vysvětlil odborník na ústavní právo v článku pro časopis *Cicero*.

Příliš mnoho opomenutí v „sociálním státě“

Podle Papiera se „požadavky právního státu“ skládají z řady principů či povinností, které musí dodržovat i soudní moc. Spolkový ústavní soud jako nejvyšší německý soudní orgán však podle Papiera v časopise *Cicero* nevypracoval vlastní „ústavní standardy“, které by „přiměřeně“ zohlednily „velmi rozdílné stupně závažnosti různých omezení základních lidských práv“.

Spolkový ústavní soud rovněž ohrozil „svobodu našeho ústavního pořádku“ tím, že dal státu „nediferencovanou, obecnou a v konečném důsledku neomezenou ústavní licenci pro omezení svobody a pozastavení základních práv jakéhokoli druhu a v jakémkoli rozsahu“. Něco takového však skrývá nebezpečí:

„Stát, který se snaží zbavit své občany všech osobních rizik, se stává rizikem pro svobodu samotné společnosti.“

Bez ohledu na to, jak oprávněné může být volání občanů po účinných ochranných opatřeních nebo lepší klimatické politice, Papier upozornil, že svobody by se nikdy neměly rušit na oplátku – a už vůbec ne „ve prospěch státu založeného na autoritě, regulaci, dohledu a sociálním státu, který se svobodnými občany této země zachází víceméně jako s poddanými“.

Karlsruhe v souladu s vládou

Profesor práv pravděpodobně narážel na sérii rozhodnutí, která od listopadu 2021 učinil první senát Spolkového ústavního soudu pod vedením Stephana Harbartha (CDU). Tehdy šlo především o omezení a restrikce, které byly v Německu uvaleny od konce dubna do konce června 2021 kvůli tzv. spolkové záchranné brzdě.

V každém případě Nejvyšší německý soud rozhodl, že zákony, opatření a nařízení upravující [zákaz vycházení a omezení styku](#), [uzavření škol](#) a omezení pro pohostinství – zejména [hotelnictví](#) – jsou v souladu s ústavou.

Podle názoru experta na ústavní právo Papiera by argumentační linie, podle nichž nutnost nezná

příkázání, (dobrý) účel ospravedlňuje každý prostředek a v boji proti pandemii by neměly existovat „žádné červené linie“, jak ještě v prosinci 2021 prohlašoval kancléř Olaf Scholz (SPD), měly být v „liberálním ústavním státě [...] i v době mimořádných událostí nebo krize“ jednoznačně odmítnuty. Protože:

„Je naprosto nepochybné, že základní práva ústavy musí platit i v době nouze. Náš ústavní pořádek nezná mimořádnou ústavu, která by umožňovala úplné nebo i jen částečné pozastavení základních lidských práv.“

Omezení musí být přiměřená

Ve svém hostujícím článku Papier znovu a znovu výslovně odkazuje na „základní princip přiměřenosti“ jako na měřítko pro všechna právní opatření. Tato zásada se musí dodržovat „i v době krize“.

V žádném případě nestačí pouze se „abstraktně“ odvolávat na ochranu zdraví, aby bylo možné legitimizovat ochranná opatření státu „plošně“. Soud by se spíše musel „přesněji“ zabývat tím, zda a do jaké míry „hrozí nebezpečí pro systém zdravotní péče“.

Podle Papiera by „v rámci úvah o proporcionalitě“ bylo nutné také včasné oznámení „příslušným státním orgánům“, aby se zjistily určité údaje a objasnily skutečnosti. To by bylo nezbytné pro „včasné a smysluplné vyhodnocení“ celkové situace.

Dokument vyzývá k „judikatornímu“ šetření

Právě to však „odpovědné státní orgány“ neučinily, přestože judikatura obecně a Ústavní soud zvláště měly nabádat k „včasnému posouzení vhodnosti a přiměřenosti závažných omezení základních lidských práv, a tedy k vytvoření relativně spolehlivé databáze“. Protože se tak nestalo, „situace ve znalostech ani na konci pandemie není v mnoha oblastech o mnoho lepší [...] než na začátku epidemické situace“. Něco takového se nesmí opakovat:

„Všechny tyto otázky se musí bezpodmínečně analyzovat právníky, aby byl ústavní stát v budoucích podobných krizových obdobích lépe vybaven, a to i z právního hlediska.“

Řada dalších vědců a kritiků vlády – například virolog profesor [profesor Hendrik Streeck](#), odborník na rizika [profesor Werner Bergholz](#), analytik dat a autor [Tom Lausen](#) („Die Intensiv-Mafia“) a právník [Sebastian Lucenti](#) – si již dříve stěžovala, že údaje a fakta nebyly od počátku dostatečně shromážděny. Dokonce i [Spolkový správní soud v Lipsku](#) již v polovině roku 2022 kritizoval situaci s údaji o vedlejších účincích očkování proti covidu-19.

Opatření musí být vhodná

Kladná odpověď na otázku, zda různá omezení základních lidských práv v období koronaviru byla „vhodnými prostředky“, kterými bylo možné dosáhnout „legitimního cíle ochrany“, je pro Papiera rovněž nutností, aby bylo vůbec možné tyto prostředky použít.

Vždy se musí splnit alespoň dvě podmínky: zaprvé nesmí existovat žádný alternativní prostředek, který by méně omezoval občanské svobody, a zadruhé škoda způsobená prostředkem nesmí převyšovat jeho přínosy. Bez ohledu na to platí pravidlo, že „profil požadavků na odůvodnění zásahu musí růst s rostoucí délkou trvání závažného omezení svobody“.

Dosavadní hodnocení „založené na důkazech“ chybí

V Německu však podle Papiera dosud neproběhlo „žádné ‚na důkazech založené‘ hodnocení ochranných opatření, jejich vhodnosti a přiměřenosti“. V důsledku toho až do konce chybělo „spolehlivé a přesné posouzení“ toho, „která opatření byla účinná a jak“ a „která omezení byla skutečně nezbytná a vhodná“.

Pokud však již hovoříme o „závažných zásazích do základních lidských práv“, jako je tomu od roku 2020, pak by takové „nejasnosti [...] neměly být nositelům základních práv trvale na škodu“, upřesnil Papier.

Hans-Jürgen Papier (CSU), narozený v Berlíně v roce 1943, byl v dubnu 2002 jmenován předsedou Spolkového ústavního soudu v Karlsruhe. V čele Nejvyššího německého soudu stál až do svého odchodu do důchodu na jaře 2010, od té doby se opakovaně kriticky vyjadřoval k citlivým politickým otázkám, jako je [vyvlastňování](#), nelegální [přistěhovalectví](#) a [povinné očkování](#). V roce 2021 vydalo nakladatelství Heyne Verlag Papierovu knihu „Freiheit in Gefahr: Warum unsere Freiheitsrechte bedroht sind und wie wir sie schützen können“. Jeho hostující článek v časopise Cicero zahajuje sérii nazvanou „Die Causa Corona“.

obrázek: Podle profesora Hanse-Jürgena Papiera, bývalého předsedy Spolkového ústavního soudu, nebyly požadavky právního státu v letech koronaviru „vždy dostatečně dodržovány a prosazovány“ (archivní foto). (foto: Michael Latz / Getty Images)

AUTOR: Patrick Reitler

[ZDROJ](#)

Překlad: ET-CZ